

LRF:s yttrande över remiss av utredningen Nya regler om cybersäkerhet (SOU 2024:18)

Summering

En driftsäker och stark digital infrastruktur är nödvändigt för att trygga vårt gemensamma försvar. För Sveriges primärproducenter omfattar den tekniska utvecklingen vitt skilda verktyg, från betaltjänster till mjölkrobotar, lagerhållning/kylrum, bevattnings- och ventilations- och styrsystem samt redskap och maskiner för arbeten på den odlade marken m.m. för att produktionen och företagandet ska fungera. Dessutom finns gemensamma distributionssystem inom livsmedelskedjan där enskilda företagare är användare. Många lantbrukare är i dag uppkopplade mot satelliter och molntjänster, vilket bidrar till större precision i jordbruket på olika sätt. LRF välkomnar därför att regelverket kring cybersäkerhet ses över men ser problem med utredningens förslag.

LRF menar att utredarens förslag är otydligt gällande vilka företag inom livsmedelsområdet som avses av den nya regleringen. Sveriges primärproduktion består till stor del av enskilda småföretag, där många bedriver verksamheten i form av enmansföretag. LRF anser att det finns ett behov att stärka cybersäkerheten i primärproduktionsledet men anser inte att vare sig direktivet eller det föreslagna regelverket riktar sig till eller ska appliceras på primärproducenter. LRF ser stora risker att det föreslagna regelverket riskerar att öka regelbördan avsevärt för Sveriges primärproducenter och i förlängningen påverka lantbrukets konkurrenskraft negativt. Ska ett nytt system för uppföljning på livsmedelsföretag byggas upp är det viktigt att det återför kunskap till företagen och inte bara blir ett kontroll- och sanktionssystem. Av denna anledning vill LRF se ett förtydligande kring vilka företag som omfattas samt ett förtydligande om att primärproduktionen inte ska omfattas av det nya regelverket.

Otydlighet kring vilka som omfattas

I utredarens förslag tydliggörs inte vilka företag inom livsmedelsproduktion som avses omfattas av den nya lagstiftningen. Definitionen som anges dvs i artikel 3.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr (178/2002 (3) entiteter som bedriver grossisthandel och industriell produktion och bearbetning ger ingen vägledning om det handlar om primärproducenter eller ej. Storlekskravet ger en vis antydning om att primärproducenter inte ska omfattas av regelverket. Däremot föreslås MSB ges

möjligheten att peka ut särskilt kritiska mindre verksamheter. LRF ser stora risker att otydligheten kommer att bidra till att regelverket kan komma att tolkas olika av tillsynsmyndigheterna. Av denna anledning vill LRF se ett förtydligande om vilka företag som ska omfattas av det nya regelverket.

Hela verksamhetsutövaren ska omfattas

LRF noterar även att en skillnad från tidigare reglering är att kraven kommer att gälla hela verksamheten inte bara för samhällsviktiga och digitala tjänster. Många av LRF:s medlemmar bedriver både jordbruksproduktion och skogsbruk. Förslaget skulle således även omfatta skogsbruket vilket varken är en del av området som anges i direktivet eller som i dagsläget definieras som samhällsviktig verksamhet. Förslaget att hela verksamheten ska omfattas påverkar även tolkningen av storlekskravet. LRF avstyrker förslaget att hela verksamheten ska omfattas och inte bara för samhällsviktiga och digitala tjänster.

Risk för ökad regelbörda

För att säkerställa en fungerande primärproduktion vid en kris eller vid krig behöver staten säkerställa att företagen inte tyngs av för många regler, utan fokuserar på att producera nödvändiga produkter. Detta speciellt med tanke på att lagkraven som gäller lantbruket har mer än fördubblats under de senaste 25 åren. För en svensk mjölkbonde kan det innebära 650 olika regler sprungna från ett 15-tal olika myndigheter. Enligt utredarens förslag ska verksamhetsutövare bland annat lämna uppgift om identitet, kontaktuppgift, IP-adressintervall, verksamhet och uppgift om i vilka länder verksamhet bedrivs till tillsynsmyndigheten. Verksamhetsutövarna ska även vidta riskhanteringsanalyser, bedriva systematiskt informationssäkerhetsarbete samt genomgå och erbjuda utbildning till anställda. LRF anser att dessa krav är för omfattande. Att applicera dessa krav på företag inom primärproduktionen skulle innebära dels att företagen behöver ta hänsyn till ett nytt system med en ny kontaktmyndighet att ha kontakt med, dels oproportionerlig ökad regelbörda som innebär en konkret merkostnad. LRF efterfrågar även särskilt beaktande för småföretagarperspektivet i och med att många företag inom primärproduktionen utgörs av enskilda företagare, enmansföretag och företagare med säsongsarbetskraft. LRF avstyrker att det föreslagna regelverket bör appliceras på primärproduktionen och efterfrågar således ett förtydligande om detta i utredarens förslag.

Med beaktande att utredningens förslag sätter krav på att enskilda verksamhetsutövare har skyldighet att anmäla sig till tillsynsmyndighet samt att sanktionsmöjligheterna och avgifterna skärps, ser LRF stora risker att många lantbruksföretag inte kommer att förstå om deras verksamhet kommer att omfattas av den nya lagstiftningen eller inte. LRF anser även att tidsaspekterna för när lagstiftningen föreslås vara på plats till när verksamhetsutövare ska anmäla sig till tillsynsmyndigheterna är för snäv och är inte anpassad utifrån enskilda företagares förutsättningar.

Med vänliga hälsningar
LANTBRUKARNAS RIKSFÖRBUND

Ulrika Dennerborg
Enhetschef

Cesar Vargas Iglesias
Handläggare